

1. ЗВЕДЕНИЙ ІНДЕКС ВИРОБНИЦТВА ТОВАРІВ ТА ПОСЛУГ ЗА ОСНОВНИМИ ВИДАМИ ЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ (ЗІВ¹)

ГОЛОВНЕ

Поліпшення ситуації у березні майже у всіх основних видах економічної діяльності та більш оптимістичні настрої бізнесу є свідченням адаптації суб'єктів економічної діяльності до перманентних умов карантинних обмежень, що тривають вже більше року.

Довідково. За даними Національного банку індекс очікувань ділової активності у березні 2021р. збільшився до 51,4 п. проти 48,8 п. у лютому 2021р.).

Так, у I кв. 2021р. відбулося уповільнення падіння ЗІВ до 3,0% («мінус» 4,2% у січні-лютому 2021р. та 2,9% у кв. 2020р. відповідно).

Позитивний внесок у динаміку ЗІВ продовжує формувати внутрішня торгівля (за рахунок продовження зростання у роздрібному сегменті ринку), всі інші ключові ВЕД зменшили негативний тиск на показник ЗІВ в цілому.

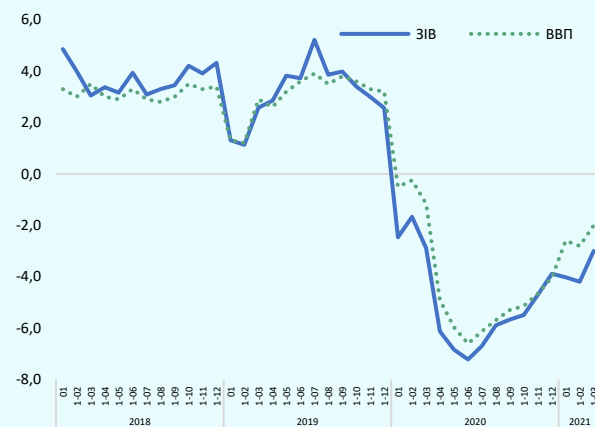
Як результат, за оперативною оцінкою Держстату скорочення ВВП становило на рівні 2,0% (падіння на 2,8% у січні-лютому 2021р., на 1,2% у I кв. 2020р.), що відповідає раніше прогнозованим обсягам.

Ключові показники	Місячна зміна, %			Кумулятивна зміна, %		Внесок, в.п.
	03.20	02.21	03.21	01.-03.20	01.-03.21	
Промисловість	-6,7	-4,6	2,1	-4,3	-2,0	-1,12
Будівництво	-10,5	-12,6	-11,5	-4,5	-12,3	-0,94
Сільське господарство	-5,2	-6,5	-2,3	-1,8	-4,8	-0,22
Торгівля ²	X	X	X	5,1	0,5	0,1
Транспорт ²	X	X	X	-9,2	-7,3	-0,82
ЗІВ ¹	X	X	X	-2,9	-3,0	X
ВВП	X	X	X	-1,2	-2,0	X

У I кв. 2021р. позитивні результати діяльності продовжує демонструвати:

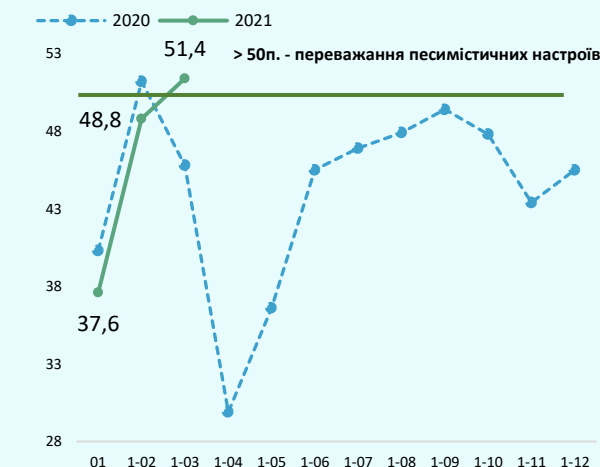
внутрішня торгівля в умовах продовження стимулювання споживчого попиту (зростання реальної заробітної плати з урахуванням чергового підвищення мінімальної заробітної плати, перерахунку та індексації пенсій й фінансової підтримки з боку держави у вигляді виплати одноразових матеріальних допомог) на тлі подальшої зміни пріоритетів в споживанні у бік харчових продуктів та товарів першої необхідності.

Рис.1.1 ЗІВ та ВВП, зміна, % до відповідного періоду попереднього року

Джерело. Дані Держстат, розрахунки Мінекономіки

Рис.1.2 Індекс ділових очікувань у 2020-2021рр., пунктів

Джерело. Національний банк України

¹ Зведений індекс виробництва товарів та послуг за основними видами економічної діяльності (ЗІВ) відображає динаміку діяльності виробничої сфери національної економіки у відповідному періоді. ЗІВ розраховується на базі звітних даних по індексах фізичного обсягу виробництва ВЕД "Сільське господарство", ВЕД "Промисловість", ВЕД "Будівництво", ВЕД "Транспорт" та ВЕД "Оптова та роздрібна торгівля". Зважаючи на те, що виробнича сфера в обсязі ВВП займає близько 55%, ЗІВ має тісний кореляційний зв'язок з динамікою ВВП. Тому, оціночний показник ВВП розраховується, виходячи з ретроспективної кореляційної залежності між ЗІВ та ВВП.

Інші ключові ВЕД хоч і продемонстрували поліпшення результатів своєї діяльності, проте за підсумками I кварталу вони все ще лишаються негативними у:

промисловості внаслідок дії протекціоністських заходів, низького врожаю с/г культур у минулому році, триваючої інвестиційної паузи та високої конкуренції з боку імпорتنих аналогів окремої промислової продукції;

будівництві через низький рівень державного фінансування для проведення будівельних робіт й низький попит з боку реального сектору економіки;

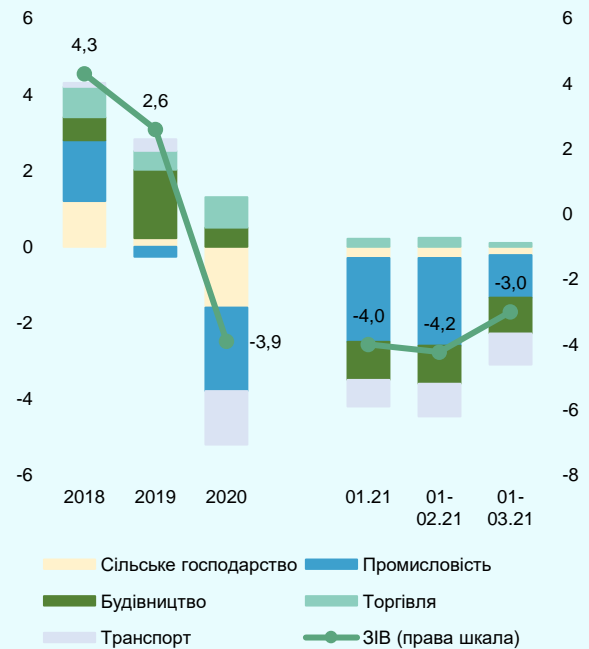
транспорті, в більшій мірі, через продовження падіння у сфері пасажирських перевезень в умовах обмежень на авіа перевезення на більшості міжнародних напрямках, часткових заборон всередині країни (зокрема, регіони з «червоним рівнем» епідеміологічної небезпеки) та зменшення обсягів вантажних перевезень на тлі млявої економічної активності більшості виробничих ВЕД, низького врожаю с/г культур та погіршення ситуації у трубопроводному транспорті на тлі скорочення дальності транспортування природного газу через частковий перехід транзитних потоків з України до нових газогонів;

сільському господарстві внаслідок отримання нижчого за минулорічний врожай, що призвело до здорожчання кормової бази у тваринництві та відповідно збільшення затратності виробництва.

Очікування.

У II кв. 2021р. економічне відновлення хоч і продовжуватиме залежати від частоти, тривалості та ступеню жорсткості карантинних обмежень, проте з урахуванням низької бази порівняння минулого року та процесів вакцинації як у світі, так і всередині країни, вийде на позитивний тренд.

Рис.1.3 Зміна ЗІВ, % до відповідного періоду попереднього року (права шкала) та внески до нього основних ВЕД, відсоткових пунктів (ліва шкала)

Джерело. Розрахунки Мінекономіки на базі даних Держстату

2 ПРОМИСЛОВІСТЬ

ГОЛОВНЕ

У березні 2021 (р/р), як і очікувалось, у промисловості спостерігалось відновлення зростання виробництва – на 2,1% («мінус» 4,6% у лютому 2021р. та 6,7% у березні 2020р.), з урахуванням ефекту календарних днів – на 2,4% («мінус» 2,0% у лютому 2021р.).

В кінці березня відбулося посилення карантинних заходів (запровадження суворих карантинних обмежень в окремих регіонах), проте ряд чинників дозволили компенсувати негативний вплив та сприяли виробничій активності певних видів промислової діяльності. З одного боку, на показниках промислового виробництва позначилася низька статистична база порівняння. З іншого – вплинуло покращення попиту на зовнішніх ринках (зокрема залізних руд), а також внутрішнього попиту з боку окремих видів будівництва та споживчого попиту з урахуванням збільшення соціальних стандартів і матеріальної підтримки з боку держави бізнесу та населення.

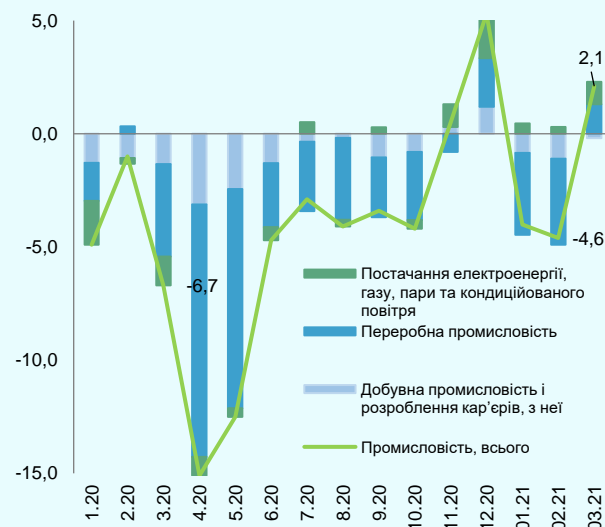
Довідково. За даними Євростату у лютому 2021р. порівняно з лютим 2020р. (р/р) індекс промислового виробництва у ЄС-27 зменшився на 1,1%, у Єврозоні – на 0,6% (в Україні даний показник становив «мінус» 4,6%).

За даними НБУ індекс очікувань ділової активності промислових підприємств другий місяць поспіль зростає, так у березні 2021р. індекс зріс до 52,3 порівняно з 50,3 у лютому 2021 року. Респонденти поліпили свої очікування як щодо обсягів виготовлення продукції, так і щодо обсягів нових замовлень на продукцію, у тому числі на експортні замовлення, а також зростання цін на сировину, матеріали та на власну продукцію. Очікування щодо чисельності працівників поліпилися, проте все ще не досягли нейтрального рівня.

Враховуючи вищезазначене, за підсумком I кв. 2021р. (п/п) промислове виробництво в цілому уповільнило темпи падіння до 2,0% («мінус» 4,2% у січні-лютому 2021р. та «мінус» 4,3% у I кв. 2020р.), у т. ч. у добувній промисловості – до 2,8% («мінус» 3,4% та «мінус» 4,2% відповідно), у переробній промисловості – до 3,3% («мінус» 6,5% та «мінус» 3,4%). Водночас у постачанні електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря темпи зростання прискорилися до 4,1% («плюс» 2,5% у січні-лютому 2021р. та «мінус» 7,4% у I кв. 2020р.).

Разом з тим динаміка підвидів промислового виробництва у березні 2021 (р/р) була різноспрямованою. Умовно їх можна поділити на

Рис.2.1 Індекс промислової продукції та внески, зміна, у % (р/р) та в.п.

Джерело. Держстат

Рис.2.2 Індекс промислової продукції у січні-березні, зміна, у % (п/п)

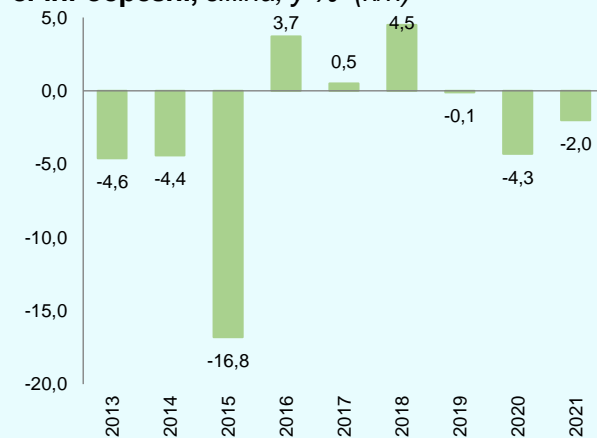
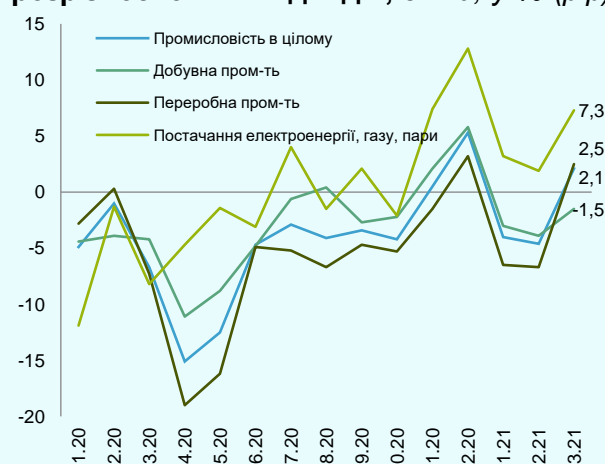

Рис.2.3 Індеси промислової продукції у розрізі основних підвидів, зміна, у % (р/р)

Джерело. Держстат

декілька груп.

Основні види промисловості, % (р/р) та внески

Ключові показники	Місячна зміна, %		Внесок в.п.		Частка у пром., 2020р.
	Березень 2021	Лютий 2021	Березень 2021	Лютий 2021	
Промисловість, в цілому	2,1	-4,6	X	X	100
Добувна промисловість	-1,5	-3,9	-0,2	-1,1	14,3
Переробна промисловість	2,5	-6,7	1,3	-3,8	64,6
Постачання електроенергії, газу, пари	7,3	1,9	1,0	0,3	19,7
Харчова	-6,2	-13,1	-1,3	-2,4	23
Текстильна	14,6	-6,7	0,3	-0,1	1,0
Деревообробна, целюлозна, поліграфічна	5,0	-6,6	0,1	-0,2	3,4
Кокс, нафтопереробка	-2,9	-2,0	-0,1	-0,03	2,3
Хімічна	14,3	13,5	0,2	0,2	2,8
Фармацевтика	-18,2	0,4	-0,3	0,01	1,6
Будматеріали	3,9	-9,6	0,1	-0,3	6,3
Металургія	5,2	-3,5	0,6	-0,4	15,0
Машинобудування	7,6	-7,0	0,7	-0,6	7,0
Меблі, ремонт і монтаж устаткування	26,1	4,6	0,9	0,2	2,1

Джерело. Держстат, Мінекономіки

Продемонстрували позитивні результати такі ВЕД, як:

виробництво меблів, іншої продукції; ремонт і монтаж машин і устаткування («плюс» 26,1% у березні 2021р. порівняно з «плюс» 4,6% у лютому 2021р.) на тлі відновлення економічної активності та швидкої адаптації до нових умов функціонування економіки окремих підприємств;

виробництво хімічних речовин і хімічної продукції («плюс» 14,3% у березні 2021р. порівняно з «плюс» 13,5% у лютому 2021р.) в умовах початку активної фази проведення посівної кампанії у сільському господарстві;

машинобудування («плюс» 7,6% порівняно з «мінус» 7,0% у лютому 2021р.), зокрема за рахунок поживлення **виробництва електричного устаткування** та **виробництва автотранспортних засобів, причепів і напівпричепів та інших транспортних засобів** на тлі поступової адаптації окремих підприємств до нових умов функціонування, у т.ч. на зовнішніх ринках;

металургія («плюс» 5,2% у березні 2021р. порівняно з «мінус» 3,5% у лютому 2021р.) та **добування металевих руд** («плюс» 3,2% у березні 2021р. порівняно з «плюс» 1,3% у лютому 2021р.) за рахунок сприятливої кон'юнктури на зовнішніх ринках чорних металів та залізних руд (за даними Світового банку у березні 2021р. (р/р) середні ціни на

Рис. 2.4 Основні підвиди машинобудування, зміна, у % (р/р)

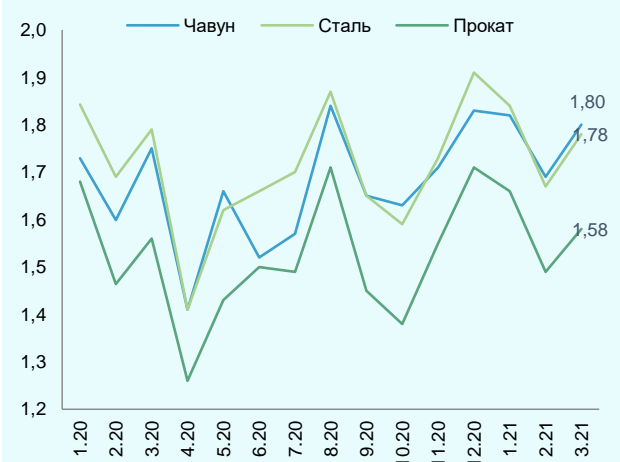
Джерело. Держстат

Рис.2.5 Середні світові ціни на базові метали (дані Світового банку) та металургійне виробництво, зміна, у % (р/р)

Джерело. Держстат, Світовий банк

Рис.2.6 Виробництво чавуну, сталі та прокату (дані Укрметалургпром), млн.т

Джерело. Укрметалургпром

базові метали зросли у 1,5р.);

Довідково. Ціни на залізну руду у березні 2021р. (р/р) продовжували збільшуватися високими темпами, що обумовлено значним попитом передусім на китайському ринку, де завдяки державному стимулюванню відновилися інфраструктурні проекти у сфері будівництва житла та доріг, які потребують великої кількості сталі. Відповідно, ціни на залізну руду у березні (р/р) зросли у 1,9 раза (зростання у 1,9 раза у лютому 2021р. та «плюс» 2,9% у березні 2020р.).

За даними Worldsteel у I кв. 2021р. в Україні виробництво сталі зменшилось – на 0,5% (у світовому рейтингу виробників сталі Україна посіла 13 місце серед 64 країн виробників), водночас виробництво чавуну зросло – на 4,3% (у світовому рейтингу виробників чавуну Україна обіймає 10-ту позицію серед 38 країн-виробників).

виробництво гумових і пластмасових виробів, іншої неметалевої мінеральної продукції («плюс» 3,9% у березні 2021р. порівняно з «мінус» 9,6% у лютому 2021р.) та **виготовлення виробів з деревини, виробництво паперу та поліграфічна діяльність** («плюс» 5,0% порівняно з «мінус» 6,6% відповідно) за рахунок попиту з боку окремих видів будівництва на тлі початку нового будівельного сезону (за даним Держстату у березні 2021р. (р/р) індекс житлового будівництва зріс – на 8,6%);

постачання електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря в умовах більш прохолодних погодних умов та відновлення економічної активності реального сектору економіки, що сформувало підвищений попит на енергетичні ресурси («плюс» 7,3% у березні 2021р. порівняно з «плюс» 1,9% у лютому 2021р.).

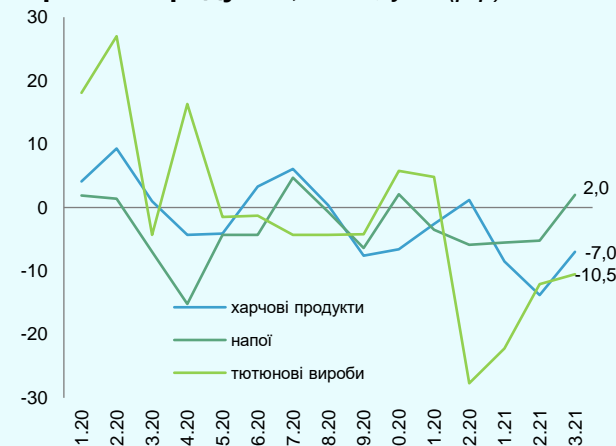
Довідково. У розрізі видів електростанцій у березні 2021р. частка гідроелектростанцій становила 7,0% (виробництво збільшилось у 1,7 раза у березні 2021р.), теплових електростанцій (ТЕЦ, ТЕС) – 32,7% («плюс» 14,8% відповідно), атомних – 56,7% («мінус» 4,6% відповідно). Водночас, частка сонячних електростанцій складає 1,6% (виробництво зменшилось на 19,4% у березні 2021р.), вітрових – 1,9% («мінус» 12% відповідно).

Уповільнили темпи падіння такі ВЕД, як:

виробництво харчових продуктів, напоїв та тютюнових виробів падіння уповільнилось (до «мінус» 6,2% у березні 2021р. проти «мінус» 13,1% у лютому 2021р.) за рахунок продовження стимулювання споживчого попиту на внутрішньому ринку та відносного покращення ситуації у птахівництві на тлі зняття обмежень на експорт до окремих країн.

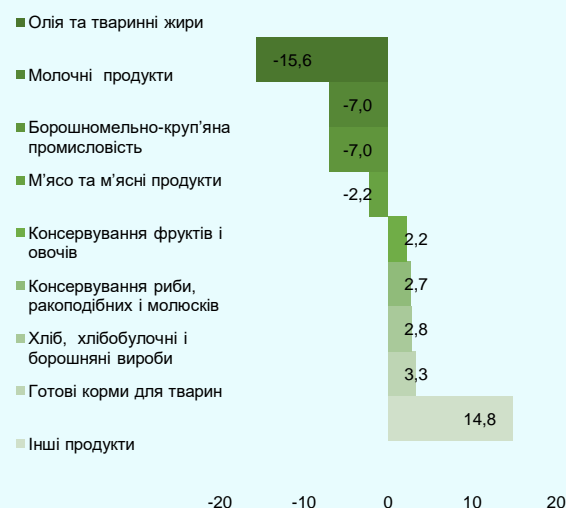
Поряд з цим, низьке забезпечення сировиною з боку сільського господарства внаслідок неврожаю 2020р. та високої конкуренції з боку імпорту на внутрішньому ринку

Рис.2.7 Основні підвиди виробництва харчових продуктів, зміна, у % (р/р)

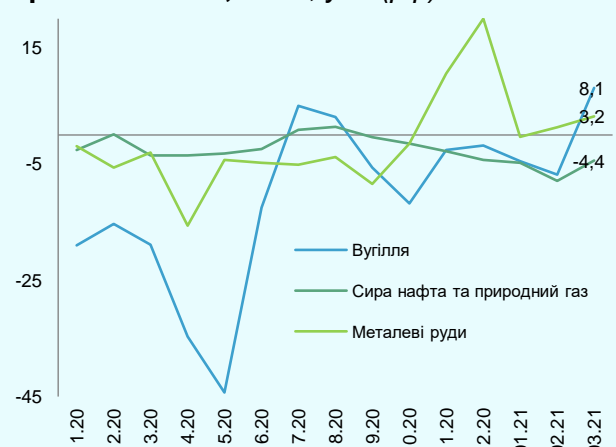
Джерело. Держстат

Рис.2.8 Індекси основних підвидів виробництва харчових продуктів у березні 2021р., зміна, у % (р/р)

Джерело. Держстат

Рис.2.9 Основні підвиди добувної промисловості, зміна, у % (р/р)

Джерело. Держстат

стримувало розвиток даної галузі (в першу чергу, молочної продукції (за даними ДМС у березні 2021р. (р/р) імпорт молочної продукції (гр.401-404)) зріс на 27,1% (у 3 рази у березні 2020р.));

Довідково. За даними Держстату за підсумком 2020р. врожай соняшнику зменшився на 14,1%, цукрового буряку – на 10,3%, овочів на 0,4% та плодів і ягод на 5,6%.

Крім того, дія карантинних заходів, зокрема у країнах-торгових партнерах, а також низький попит з боку вітчизняних закладів громадського харчування виступали додатковими стримуючими чинниками розвитку виробництва харчових продуктів та напоїв.

добувний промисловості уповільнення падіння (до «мінус» 1,5% у березні 2021р. проти «мінус» 3,9% відповідно) відбулось за рахунок високої кон'юнктури на зовнішніх ринках на залізні руди та відновлення внутрішнього попиту на вугілля. У свою чергу, стримували розвиток галузі також виснаження наявних родовищ газу та нафти.

Прискорили темпи падіння такі ВЕД, як:

виробництво основних фармацевтичних продуктів і фармацевтичних препаратів («мінус» 18,2% у березні 2021р. порівняно з «плюс» 0,4% у лютому 2021р.) на тлі високої статистичної бази порівняння березня 2020р.

Регіональний розріз

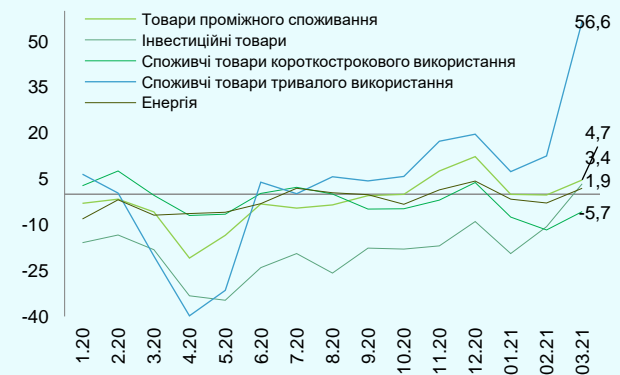
За підсумком березня 2021р. зростання спостерігалось в 3 регіонах - найбільше у Волинській обл. (на 18,2% у березні 2021р.), Житомирській обл. (на 15,6% відповідно) та Івано-Франківській обл. (на 15,4% відповідно) на тлі низької статистичної бази порівняння минулого року. Найбільше скорочення – у Кіровоградській обл. (на 19,6% у березні 2021р.), Херсонській обл. (на 7,5% відповідно) та Миколаївській обл. (на 6,4% відповідно).

Рис.2.10 Добування кам'яного вугілля, виробництво та споживання електроенергії, зміна, у % (р/р)

Джерело. Держстат, Міненерго

Рис.2.11 Індекси промислової продукції за основними промисловими групами товарів, зміна, у % (р/р)

Джерело. Держстат

Рис.2.12 Регіональний аспект розвитку промисловості у березні 2020р., зміна, у % (р/р)

Джерело. Держстат

3. СІЛЬСЬКЕ ГОСПОДАРСТВО

ГОЛОВНЕ

У березні 2021р. у с/г виробництві спостерігалось покращення результатів діяльності.

Зважаючи на сезонний характер виробництва рослинницької продукції, з січня по травень валова продукція с/г формується виключно за рахунок виробництва продукції тваринництва.

Головними факторами зменшення глибини падіння стало зняття у другій половині березня обмежень, які діяли з січня п.р., в окремих країнах-торгових партнерах щодо експорту продукції птахівництва через спалахи пташиного грипу в окремих регіонах та зростання цін на свинину на зовнішніх ринках, що позначилося на покращенні ситуації у виробництві даної продукції.

Відтак, у березні 2021р. виробництво с/г продукції скоротилося на 2,3% («мінус» 6,5% у лютому 2021р. та «мінус» 5,2% у березні 2020р.) та відповідно у січні-березні 2021р. – на 4,8% («мінус» 6,1% у січні-лютому 2021р. та «мінус» 1,8% у січні-березні 2020р.).

Ключові показники	Місячна зміна, %			Кумулятивна зміна, %		Внесок, в.п.
	03.2020	02.2021	03.2021	01-03. 2020	01-03. 2021	
Сільське господарство	-5,2	-6,5	-2,3	-1,8	-4,8	-
Підприємства	-	-	-	-0,8	-4,7	-2,5
Господарства населення	-	-	-	-3,3	-4,9	-2,3

Джерело: Держстат, розрахунки Мінекономіки

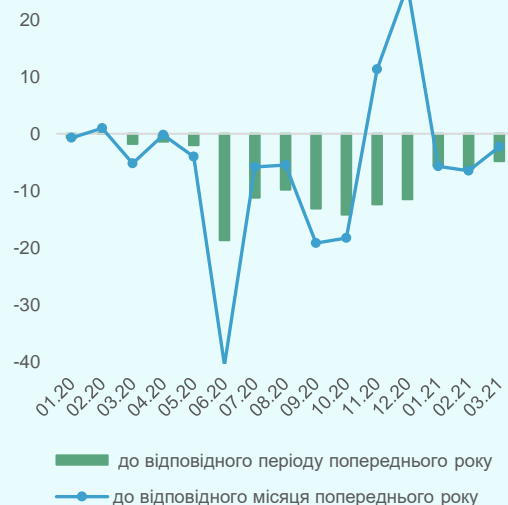
У розрізі основних підвидів найбільше зменшили глибину падіння **виращування с/г тварин** (у живій масі) у підприємствах - до «мінус» 2,4% («мінус» 5,6% у січні-лютому 2021р. та «мінус» 0,2% у січні-березні 2020р.), тоді як у **виробництві яєць**, які крім зовнішніх факторів (обмеження на імпорт з боку окремих країн) відчули негативний вплив чинників внутрішнього ринку (зниження поголів'я через закриття окремих підприємств), скорочення залишається значним - на 13,7% («мінус» 16,1% у січні-лютому 2021р. та «мінус» 0,1% у січні-березні 2020р.).

Слід зазначити, у виращуванні свиней беззмінно спостерігається зростання – на 12,2% («плюс» 11% у січні-лютому 2021р. та «мінус» 1,7% у січні-березні 2020р.) на тлі зменшення випадків африканської чуми свиней.

Водночас, здорожчання утримання ВРХ збільшує негативний тиск на **виробництво молока**, яке продовжує демонструвати падіння – на 4,9% («мінус» 4,8% у січні- лютому 2021р. та «мінус» 2,8% у січні-березні 2020р.).

Довідково. Станом на 01.04.2021. поголів'я ВРХ скоротилося на 6,4% («мінус» 7,2% станом на 01.04.2020), птиці – на 4,9% («мінус» 2% відповідно), а свиней – зросло на 3,7% («мінус» 6,2% відповідно). У січні-березні 2021р. (п/п) обсяги реалізації на забій с/г тварин (у живій масі) зменшились на 6,2% (ріст на 2,9% у січні-березні 2020р.). За даними

Рис.3.1 Індекс с/г продукції, зміна, %

Джерело: Держстат

Рис.3.2 Внески основних підвидів в індекс тваринницької продукції, в.п

Джерело: Держстат, розрахунок Мінекономіки

Держпродспоживслужби станом на 26.04.2021 було зафіксовано 5 випадків АЧС (9 випадків на відповідну дату 2020р.).

Фактори, які впливали на діяльність були:

зняття у другій половині березня обмежень, що діяли з січня п.р., в окремих країнах-торгових партнерах щодо експорту продукції птахівництва через спалахи пташиного грипу в окремих регіонах (17.03.2021 країни ЄС відновили експорт з неінфікованих зон);

зростання цін на свинину на зовнішніх ринках через менше «стартове» поголів'я свиноматок у окремих європейських країнах, що підтримувало експортоорієнтованих виробників свинини;

Довідково. За даними ФАО індекс цін на світових ринках на м'ясну продукцію у березні 2021р. становив 98,9 п. порівняно з 96,7 п. у лютому 2021р.

значне зростання витратності виробництва на тлі подорожчання кормової бази в умовах неврожаю 2020р. та енергоресурсів;

Довідково. За даними Держстату у січні-березні 2021р. (п/п) середні ціни реалізації зернових культур зросли у 1,6 рази («мінус» 5,7% у січні-березні 2020р.), ціни виробників постачання електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря – на 5,8% («мінус» 3,8% відповідно) і добування сирої нафти та природного газу – на 42,3% («мінус» 26,4% відповідно).

У січні-березні 2021р. (п/п) сукупний індекс витрат на виробництво продукції тваринництва зріс на 42,5% («мінус» 6,6% у січні-березні 2020р.).

високий рівень конкуренції на внутрішньому ринку молочної продукції, виробництво якої у переважній більшості країн субсидіюється на досить високому рівні;

Довідково. За даними ДМС у січні-березні 2021р. імпорт молочної продукції (гр.401-406) у фізичному вимірі зріс на 16,8% (зростання у 2,8 рази у січні-березні 2020р.).

низькі закупівельні ціни на молоко у господарств населення зважаючи на значну частку (61,7%) їх у загальному виробництві.

Довідково. За даними Держстату у січні-лютому 2021р. закупівельні ціни на молоко у господарств населення порівняно з підприємствами нижчі на 17,1%.

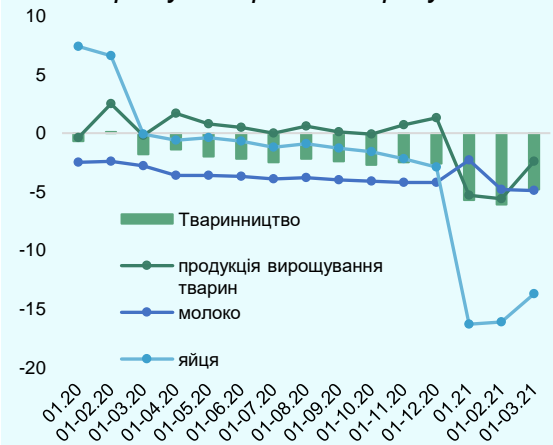
Регіональний розріз

У січні-березні 2021р. (п/п) зростання спостерігалось в 4 регіонах - найбільше у Дніпропетровській обл. (на 15% у січні-березні 2021р.), Тернопільській обл. (на 10,6% відповідно) та Львівській обл. (на 2,7% відповідно). Найбільше скорочення – у Київській обл. (на 16,6% у січні-березні 2021р.), Запорізькій обл. (на 15,5% відповідно) та Миколаївській обл. (на 14,2% відповідно), що обумовлено в основному зменшенням обсягів виробництва всіх видів продукції, у т. ч. вагомий вплив мала негативна ситуація у птахівництві.

Посівні роботи

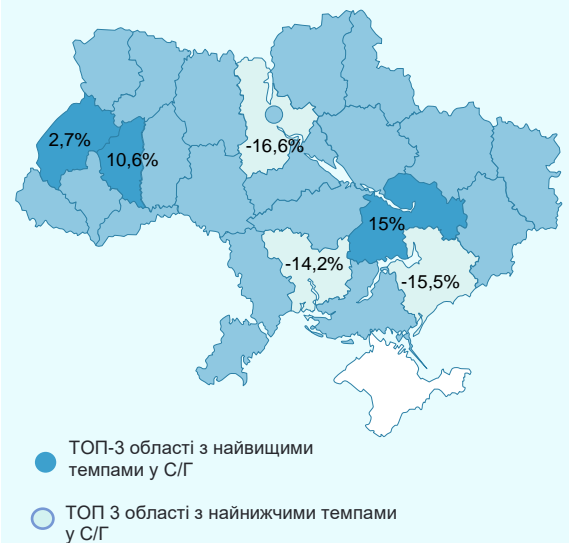
Станом на 22.04.2021, в Україні засіяно 2,1 млн. га, що становить 28% до прогнозу (7,8 млн. га станом на 23.04.2020, що становило 52% до прогнозу). Перевагою весни 2021р. є краще зволоження ґрунту, недоліком - пізні терміни посівної й підживлення озимих культур через холодні погодні умови.

Рис.3.3 Індекс тваринницької продукції, зміна, % до відповідного періоду попереднього року

Джерело. Держстат

Рис.3.4 Регіональний аспект розвитку сільського господарства у січні-березні 2021р., зміна, % до попереднього року

Джерело. Держстат

4. БУДІВНИЦТВО

ГОЛОВНЕ

У січні-березні 2021р. на результати діяльності будівельної галузі впливала пригнічена інвестиційна активність як з боку держави, так і з боку підприємств реального сектору через запровадження систематичних карантинних заходів в окремих регіонах, які обмежували можливість розширювати та оновлювати площі виробничої та комерційної нерухомості.

Водночас, позитивним чинником стало очікування поживлення іпотечного кредитування за рахунок реалізації програм з іпотечного кредитування та фінансового лізингу житла, що сприяло нарощуванню будівництва житлової нерухомості.

Як результат, у січні-березні 2021р. (п/п), індекс будівельної продукції скоротився на 12,3% (у січні-березні 2020р. – «мінус» 4,5%).

Довідково. За даними Держстату у січні-березні 2021р. скорегований індекс на ефект календарних днів зріс на 3,4% (у січні-лютому 2021р. – «мінус» 19,9% та у січні-березні 2020р. «плюс» 14,4%). Частка нового будівництва складала 44,5%, ремонту (капітального та поточного) – 27,9% та реконструкції та технічного переоснащення – 27,6%.

Ключові показники	Місячна зміна, %			Кумулятивна зміна, %		Внесо к, в.п.
	03.2020	02.2021	03.2021	01-03.2020	01-03. 2021	01-03.2021
Будівництво	-10,5	-12,6	-11,5	-4,5	-12,3	-
Будівлі	-9,1	-5,6	-5,5	0,7	-6,6	-3,7
Житлові	-23,8	5,9	8,6	-9,3	1,4	0,3
Нежитлові	3,2	-14,3	-14,2	9,3	-12,3	-3,9
Інженерні споруди	-11,9	-21,9	-17,8	-10,	-19,1	-8,6

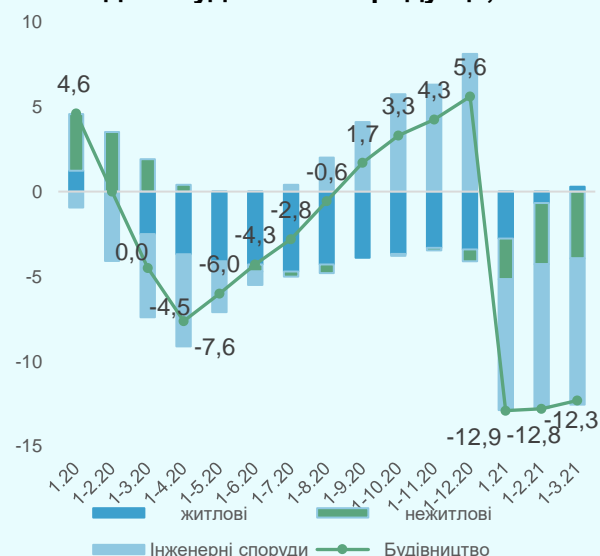
Джерело: Держстат, розрахунки Мінекономіки

Ключові фактори, що впливали на динаміку будівництва:

низький рівень державних інвестицій в умовах запровадження карантинних обмежень в окремих регіонах на тлі перегляду пріоритетності напрямків фінансування на користь поточних видатків (соціальне забезпечення, оплату праці, обслуговування боргових зобов'язань, тощо) (у січні-березні 2021р. обсяги будівництва інженерних споруд – скоротилися на 19,1%);

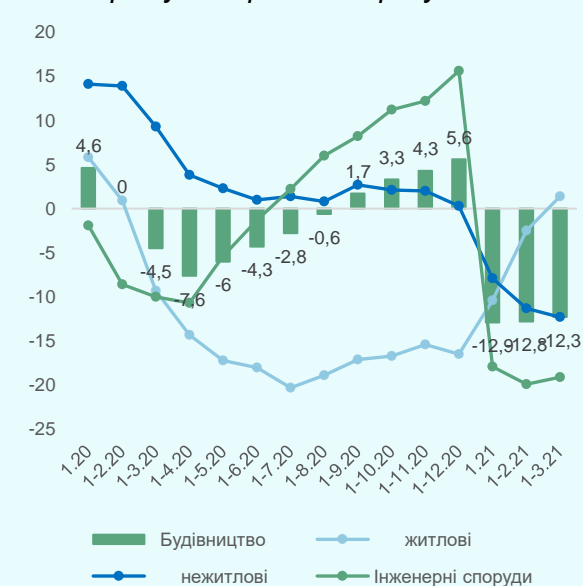
Довідково. За даними Держказначейства у січні-березні 2021р. (п/п) капітальні видатки зведеного бюджету менші на 32,9%

Рис.4.1 Внески підвидів будівництва в індекс будівельної продукції, в.п

Джерело. Держстат, розрахунок Мінекономіки

Рис.4.2 Індекс будівельної продукції за видами, зміна, % до відповідного періоду попереднього року

Джерело. Держстат

порівняно з січнем-березнем 2020р

інвестиційна пауза у більшості підприємств реального сектору на тлі запровадження систематичних карантинних обмежень у окремих регіонах (будівництво нежитлових будівель скоротилося на 12,3% відповідно);

Довідково. У 2020р. (п/п) обсяг освоєних капітальних інвестицій зменшився на 38,2%, у т. ч. ВЕД «Промисловість» - на 43,6%, ВЕД «Сільське, лісове та рибне господарство» - на 45,3%, ВЕД «Транспорт, складське господарство, поштова та кур'єрська діяльність» - на 43,2%.

збільшення рівня витратності виконання будівельних робіт на тлі здорожчання проміжних матеріалів;

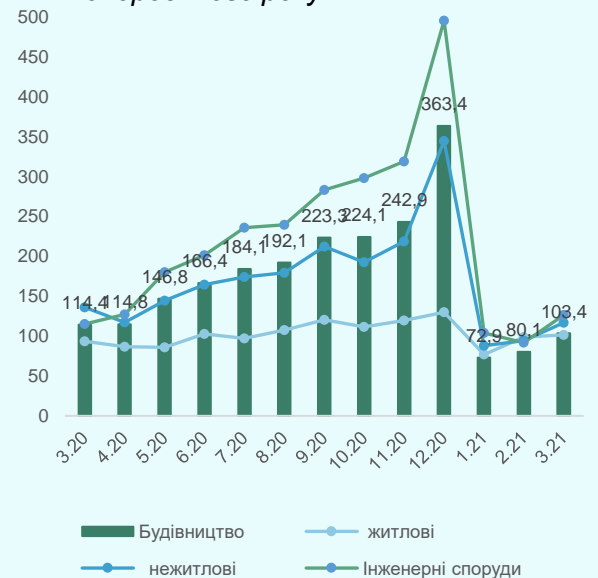
Довідково. За даними Держстату у січні-березні 2021р. (п/п) ціни у будівництві зросли на 13% («плюс» 1,3% у січні-березні 2020р., ціни в межах України на гумові і пластмасові вироби, іншої неметалевої мінеральної продукції – на 4,1% («плюс» 2,7% відповідно), металургійне виробництво, виробництво готових металевих виробів, крім виробництва машин і устаткування – на 32,7% («мінус» 14% відповідно).

очікування поживавлення іпотечного кредитування за рахунок реалізації програм з іпотечного кредитування та фінансового лізингу житла (обсяги житлового будівництва зросли на 1,4% у відповідно).

Регіональний розріз

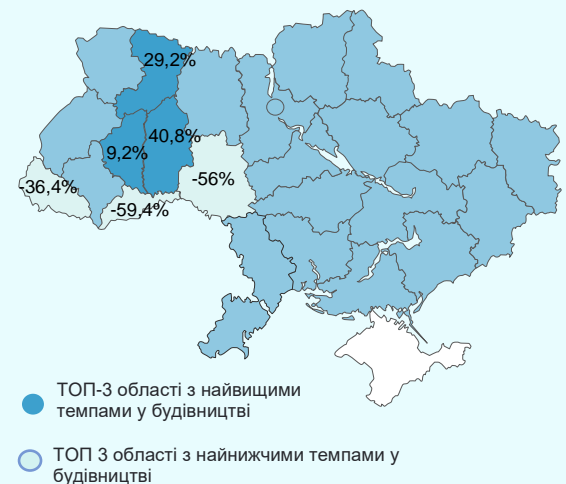
У січні-березні 2021р. (п/п) зростання спостерігалось лише в 4 регіонах, найбільше - у Хмельницькій обл. (на 40,8% у січні-березні 2021р.), Рівненській обл. (на 29,2% відповідно) та Тернопільській обл. (на 9,2% відповідно). Значне зростання у Хмельницькій обл. пов'язано, в першу чергу з будівництвом інженерних споруд (інфраструктурні та промислові об'єкти та ін.). Найбільше скорочення – у Чернівецькій обл. (на 59,4% у січні-березні 2021р.), Вінницькій обл. (на 56% відповідно) та Закарпатській обл. (на 36,4% відповідно).

Рис.4.3 Індекси будівельної продукції у березні 2021р. за видами, скориговані на ефект календарних днів, зміна, % до відповідного місяця попереднього року

Джерело. Держстат

Рис.4.4 Регіональний аспект розвитку будівництва у січні-березні 2021р., зміна, % до попереднього року

Джерело. Держста

5. ВНУТРІШНЯ ТОРГІВЛЯ

ГОЛОВНЕ

У січні-березні 2021р. внутрішня торгівля продовжує демонструвати зростання, хоча й дещо нижчими темпами ніж у січні-лютому.

Так, за оцінками Мінекономіки зростання обсягів випуску внутрішньої торгівлі дещо уповільнилося і становило **0,5%** (1,1% у січні-лютому 2021р., 5,1% у січні-березні 2020р.) з урахуванням поглиблення падіння обсягів оптового товарообороту до **3,0%** (на 0,8% у січні-лютому 2021р., на 2,8% у січні-березні 2020р.), з внеском до загального обсягу – «мінус» **2,0 в.п.** на тлі обмеженого доступу до торгівлі товарами непродовольчої групи (частка яких у загальному обсязі оптового товарообороту у 2020р. становила 82,2%) через дію перманентних карантинних обмежень, що тривають вже більше року, а також низьким попитом на послуги галузі з боку реального сектору економіки.

Водночас, роздрібний сегмент ринку продовжує демонструвати прискорення зростання з 4,6% у січні-лютому до **7,5%** у I кв. 2021р. (п/п) з позитивним внеском у розвиток внутрішньої торгівлі на рівні **2,5 в.п.** в умовах розширення споживчого попиту та пристосованості галузі до ведення діяльності в умовах перманентних обмежень та заборон.

Ключові фактори, що позитивно впливали на динаміку внутрішньої торгівлі:

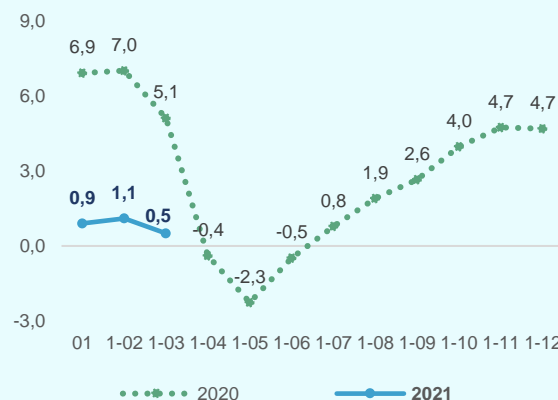
стимулювання споживчого попиту населення в умовах підвищення рівня оплати праці (підвищення мінімальної з/п: з 01.01.2021 до 6000 грн (проти 5000 грн станом на 01.09.2020), перерахунку та індексації пенсій (з 01.03.2021 майже 10 млн громадян (зокрема, за віком, за вислугу років, з інвалідності, у зв'язку із втратою годувальника)) та матеріальної підтримки з боку держави бізнесу та населення (зокрема, під час зимового локдауну понад 470 тисяч ФОП та найманих працівників отримали виплати (в обсязі близько 4 млрд гривень);

Довідково. У січні-березні 2021р. (п/п) відбулося збільшення номінальної середньомісячної заробітної плати на 16,6% до 12835 грн. (у січні-березні 2020р. на 14,3% до 11006 грн.), реальної – на 8,5% (на 11,3% відповідно).

збільшення обсягів отриманих з-за кордону переказів фізичних осіб у іноземній валюті (за даними Національного банку у березні 2021р. зростання на 33,1% проти 25,9% у лютому 2021р. (р/р), на 7,3% у березні 2020р.);

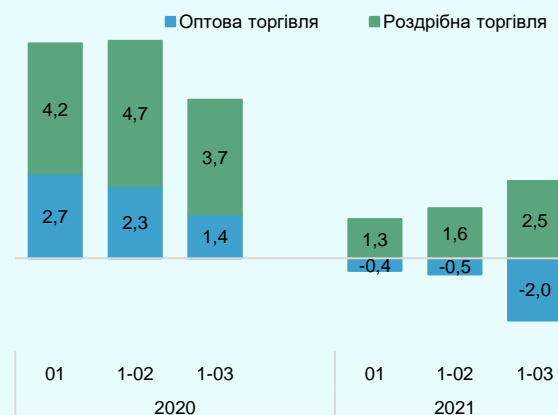
підвищення ділової активності (за даними Національного банку індекс очікувань ділової активності сфери торгівлі у березні 2021р. вперше за останні п'ять місяців перевищив

Рис.5.1 Випуск ВЕД «Торгівля», зміна (п/п) до відповідного періоду попереднього року, %

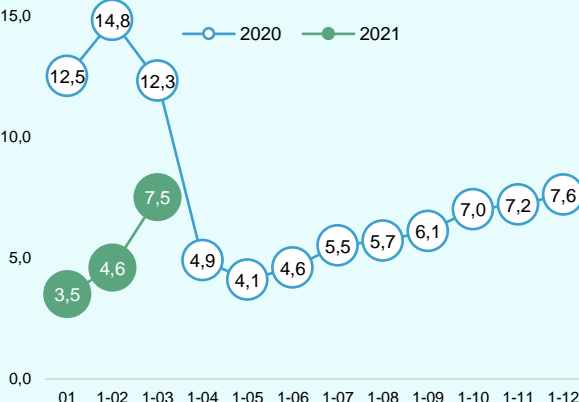
Джерело. Розрахунки Мінекономіки на базі остаточних даних Держстату

Рис. 5.2 Внесок оптової та роздрібно торгівлі у загальний обсяг випуску ВЕД «Торгівля», відсоткових пунктів

Джерело. Розрахунки Мінекономіки на базі даних Держстату

Рис.5.3 Оборот роздрібно торгівлі, зміна (п/п) до відповідного періоду попереднього року, %

Джерело. Держстат

рівноважне значення (50 п.), і становив 52,2 п. проти 49,0 п. у лютому 2021р.).

Ключові фактори, що стримували динаміку внутрішньої торгівлі:

пожорсткішання у березні карантинних обмежень в окремих регіонах країни з встановленням «червоної» зони епідемічної небезпеки (за даними дослідницької агенції Info Sapiens індекс споживчих настроїв у березні 2021р. знизився порівняно з лютом на 1,3 п. і становив 67,8 п.);

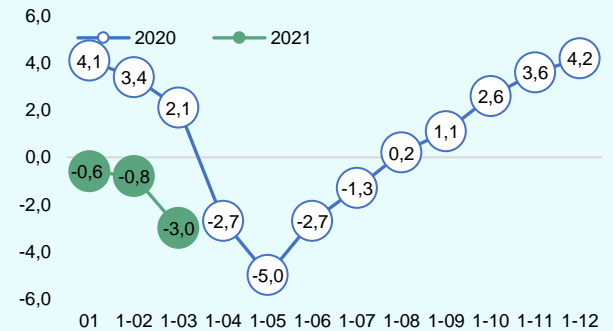
скорочення споживчого кредитування (станом на кінець березня 2021р. порівняно з аналогічною датою 2020р. обсяг споживчих кредитів зменшився на 2,0%, на кінець березня 2020р. зростання на 14,8% відповідно);

зниження попиту на послуги оптової торгівлі з боку окремих промислових виробників в умовах скорочення пропозиції товарів (зокрема, виробників інвестиційних товарів, споживчих товарів короткострокового використання та групи «енергія») та сільського господарства внаслідок отримання меншого врожаю у 2020р.

Регіональний розріз.

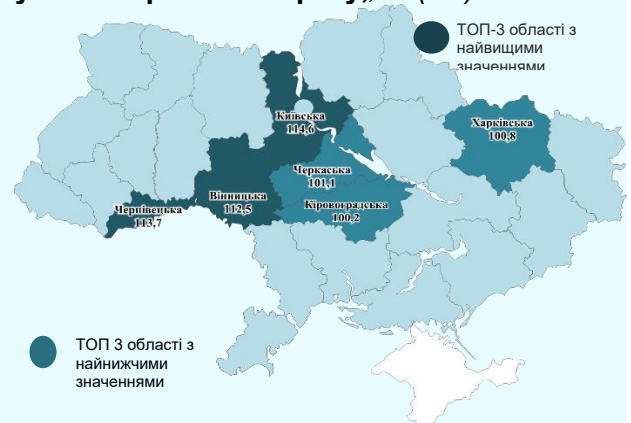
У січні-березні 2021р. динаміка роздрібного сегменту внутрішнього ринку у всіх регіонах була позитивною, у тому числі у 12 областях показник перевищив значення по Україні в цілому.

Рис.5.4 Оптовий товарооборот, зміна (п/п) до відповідного періоду попереднього року, %

Джерело. Держстат

Рис. 5.5 Регіональний аспект динаміки підприємств обороту роздрібної торгівлі у січні-березні 2021 року, % (п/п)

Джерело. Держстат

6. ТРАНСПОРТ, СКЛАДСЬКЕ ГОСПОДАРСТВО, ПОШТОВА ТА КУР'ЄРСЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ

ГОЛОВНЕ

У березні 2021р. у транспортній сфері дещо уповільнилося скорочення обсягів випуску з урахуванням зменшення глибини падіння у пасажирському транспорті та певного відновлення попиту на транспортні послуги вантажного транспорту.

Як результат, у I кв. 2021р. падіння обсягів випуску у сфері транспорту² становило 7,3% («мінус» 7,7% у січні-лютому 2021р. та 9,2% у I кв. 2020р. відповідно).

Таку динаміку, в першу чергу, визначало:

зростання обсягів пасажирообігу, яке у березні 2021р. відбулося вперше за останні 12 місяців – на 16,4% (р/р) (падіння на 46,0% у лютому 2021р.) на тлі низької статистичної бази порівняння у березні 2020р. (падіння на 52,6%), коли вперше було впроваджено жорсткі карантинні обмеження для стримування пандемії COVID-19 всередині країни;

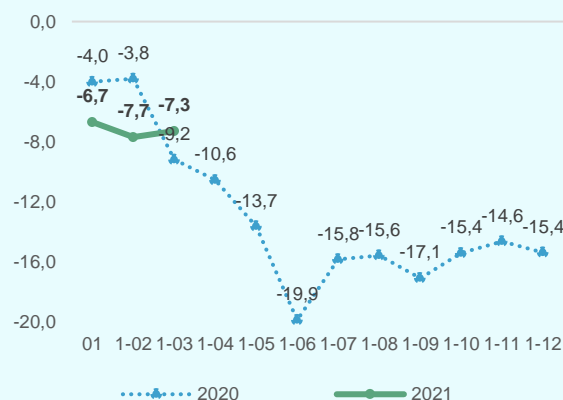
уповільнення падіння обсягів вантажообігу до 8,8% («мінус» 9,0% у січні-лютому 2021р. та 12,7% у березні 2020р. відповідно) за рахунок певного відновлення попиту на послуги вантажних перевезень з боку окремих промислових підприємств на тлі поживлення економічної активності.

Основними чинниками формування динаміки транспортної сфери у березні 2021р. були:
у пасажирському транспорті:

Ключові показники	Місячна зміна, %			Кумулятивна зміна, %		Структура, %	
	03.20	02.21	03.21	01.-03.20	01.-03.21	01-03.20	01-03.21
Пасажирообіг	-52,6	-46,0	16,4	-18,7	-35,5	100,0	100,0
залізничний	-74,8	-46,2	65,4	-30,7	-31,8	22,6	23,9
автомобільний	-40,6	-46,6	-9,6	-13,3	-39,1	36,9	34,7
водний	24,7	168,1	268,5	28,0	170,0	0,0002	0,001
авіаційний	-50,1	-52,6	36,6	-15,4	-38,1	24,3	28,2
міський	-42,3	-34,9	10,3	-15,1	-27,1	16,2	18,2

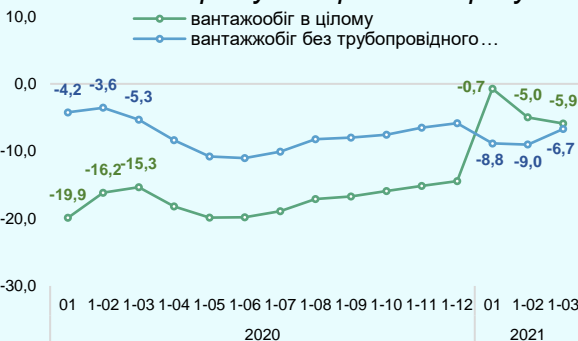
залізничному – зростання пасажирообігу у 1,65 раза (скорочення на 46,2% у лютому 2021р. та на 74,8% у березні 2020р.) з урахуванням низької статистичної бази порівняння у березні 2020р. (коли було паралізовано пасажирські перевезення через введення жорсткого локдауну) та продовженням пасажирських перевезень АТ «Укрзалізниця» в штатному режимі з незначними обмеженнями в регіонах з «червоним рівнем небезпеки»; Довідково. За даними АТ «Укрзалізниця» з 27.03.2021 Укрзалізниця виконує узгоджені з МОЗ спеціальні рейси для безпечного вивезення пасажирів, яким критично важливо

Рис.6.1 Випуск ВЕД «Транспорт», зміна (п/п) до відповідного періоду попереднього року, %

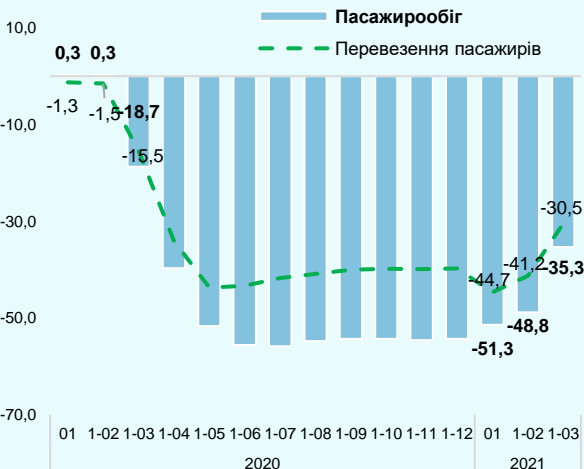
Джерело. Розрахунки Мінекономіки на базі даних Держстату

Рис. 6.2 Вантажообіг в цілому та без трубопровідного транспорту, зміна, % до відповідного періоду попереднього року

Джерело. Держстат

Рис. 6.3 Пасажирообіг / перевезення пасажирів, зміна, кумулятивно, % до відповідного періоду попереднього року

Джерело. Держстат

дістатися або залишити "червоні зони". <https://bit.ly/2RvcyEc>; <https://bit.ly/2RlltGV>.

авіаційному – зростання на 36,6% (падіння на 52,6% у лютому 2021р. (р/р), на 50,1% у березні 2020р.) в умовах послаблення карантинних обмежень для туристів в окремих країнах світу (зокрема, Туреччина, Єгипет, Грузія та Чорногорія, <https://bit.ly/3tlqXjm>);

Довідково. За даними МА «Бориспіль» у березні 2021р. пасажиропотік зріс на 10,0% (р/р), у т. ч. на внутрішніх напрямках збільшився на 18,6%, міжнародних – на 9,2%. Однак, за підсумком І кв. 2021р. продовжується скорочення обсягів пасажирообігу на 50,5% (п/п). <https://bit.ly/3eRs4lG>

автомобільному – зменшення на 9,6% (скорочення на 46,6% відповідно, на 40,6% у березні 2020р.) в умовах низької активності населення через посилені карантинні обмеження в окремих регіонах, дистанційного/надомного режиму роботи/навчання та збільшення затратності перевезень (у березні 2021р. (р/р) ціни на палива та мастила збільшилися на 12,2% (на 4,4% у лютому 2021р., скорочення на 7,7% у березні 2020р.));

у вантажному транспорті:

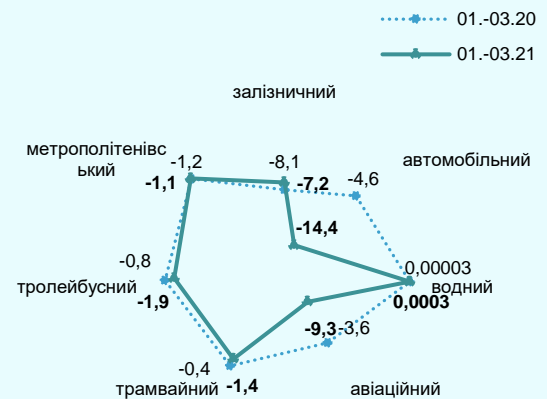
Ключові показники	Місячна зміна, %			Кумулятивна зміна, %		Структура, %	
	03.20	02.21	03.21	01.-03.20	01.-03.21	01-03.20	01-03.21
Вантажообіг	-12,7	-9,0	-8,8	-15,3	-5,9	100,0	100,0
залізничний	-4,7	-7,7	-5,8	-4,8	-7,1	63,6	62,8
автомобільний	-12,1	-14,5	0,0	-6,7	-5,7	14,9	14,9
водний	-36,1	-11,4	10,1	-16,4	3,8	0,83	0,92
авіаційний	-24,0	21,9	37,2	-30,4	44,8	0,07	0,11
трубопровідний	-28,3	-8,3	-23,6	-39,9	-2,6	20,6	21,3
Вантажообіг без труби	-6,7	-9,2	-4,5	-5,3	-6,7	Х	Х

авіаційному – зростання обсягів вантажообігу на 37,2% (збільшення на 21,9% у лютому 2021р. (р/р)) на тлі низької статистичної бази порівняння минулого року (падіння на 24,0% у березні 2020р.) та за рахунок часткової переорієнтації вітчизняних авіаперевізників на вантажні перевезення в умовах підвищеного попиту на послуги авіації в період пандемії з боку як вітчизняних замовників, так і іноземних держав для швидкої доставки критично необхідних медичних матеріалів, вакцин та обладнання.

Довідково. У березні 2020р. літаки авіакомпанії Авіалінії Антонова здійснили 6 чартерних рейсів та перевезли з Німеччини до США фармацевтичні машини для виробництва вакцин проти COVID-19 на замовлення компанії DHL Global Forwarding. <https://bit.ly/3f44dza>

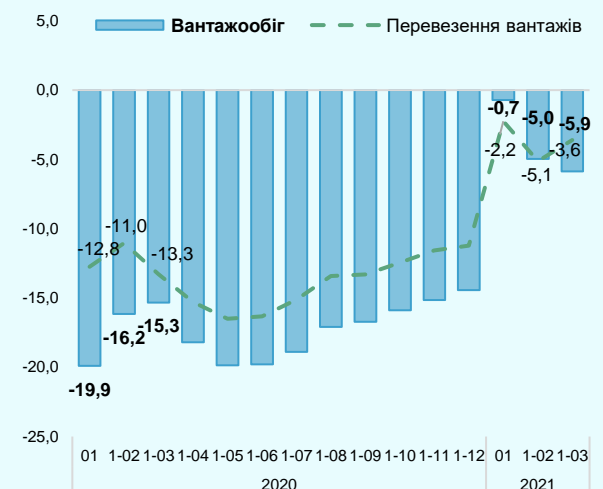
автомобільному – на рівні минулого року - 0% (падіння на 14,5% у лютому 2021р. (р/р), на 12,1% у березні 2020р.) на тлі зменшення попиту з боку агровиробників та будівельної галузі;

Рис. 6.4 Внесок основних видів пасажирського транспорту у загальний обсяг пасажирообігу, відсоткових пунктів

Джерело. Розрахунки Мінекономіки на базі даних Держстату

Рис. 6.5 Вантажообіг/перевезення вантажів, зміна, кумулятивно, % до відповідного періоду попереднього року

Джерело. Держстат

залізничному – уповільнення падіння до **5,8%** (падіння на 7,7% у лютому 2021р. (р/р), на 4,7% у березні 2020р.) в умовах як поліпшення якості планування руху в АТ «Укрзалізниця», що сприяло прискоренню у березні на 14% загального обігу вантажних вагонів, так і налагодження роботи з морськими портами та металургійними заводами та гірничозбагачувальними комбінатами. <https://bit.ly/3xNcctb>

Довідково. За даними Держстату у березні 2021р. залізницею перевезено традиційно основних ТОП 5 вантажів, які складають 81,1% усіх перевезених вантажів. Так, руда залізна і марганцева – 25,9% у загальному обсязі відправлених залізницею вантажів, будівельні матеріали – 18,9%, кам'яне вугілля – 17,8%, зерно і продукти перемелу та інші вантажі – по 9,3% кожен відповідно.

трубопровідному – поглиблення падіння до **23,6%** (скорочення на 8,3% у лютому 2021р. (р/р), на 28,3% у березні 2020р.) на тлі скорочення дальності транспортування природного газу через частковий перехід транзитних потоків з України до нових газогонів сформувало 2/3 падіння вантажообігу в цілому (частка у структурі вантажообігу складає понад 19%).

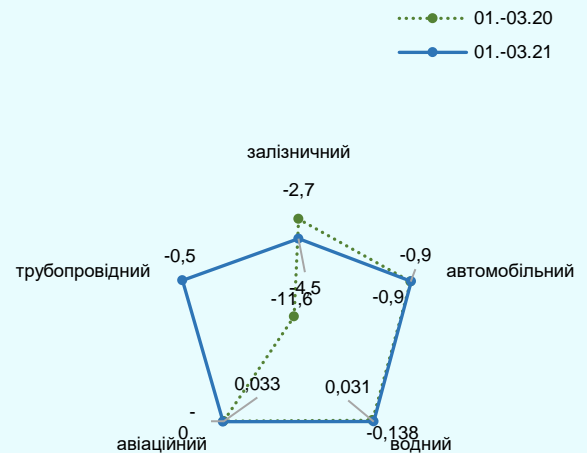
Довідково. Після запуску Турецького Потoku – 1 та 2 транзит до Туреччини, Греції та Болгарії повністю перейшов з України до нових газогонів. А з 1 квітня і постачання газу до Румунії забезпечується зі сторони Болгарії через Турецький Потік – 2. <https://bit.ly/3t1ep0p>

У свою чергу, відновлення попиту на транзитні послуги української ГТС з боку країн ЄС в умовах значного зниження запасів газу у власних підземних сховищах за зимовий період сприяло **уповільненню падіння обсягів транспортування газу трубопровідним транспортом з 11,1% у лютому до 9,5% у березні 2021р.**

Довідково. Відповідно до даних системи AGSI+ Асоціації європейських операторів підземних газових сховищ (GSE) рівень наповнення ПГС країн ЄС-28 станом на 31.03.2021 становив 30,1% проти 53,8% станом на аналогічну дату минулого року.

За даними ТОВ "Оператор ГТС України" з України до Європи протранспортовано 3,7 млрд м³ газу, що на 27% більше порівняно з лютом 2021р.

Рис. 6.6 Внесок основних видів вантажного транспорту у загальний обсяг вантажообігу, відсоткових пунктів

Джерело. Розрахунки Мінекономіки на базі даних Держстату

ДОДАТКИ

Показники розвитку окремих секторів економіки

Показники	Період	2016	2017	2018	2019	01.-03.20	2020	01-03.21
Промисловість		4,0	1,1	3,0	-0,5	-4,3	-4,5	-2,0
Добувна промисловість і розроблення кар'єрів		1,1	-3,5	3,4	-1,6	-4,2	-3,0	-2,8
Переробна промисловість		5,6	5,2	2,9	0,9	-3,4	-5,9	-3,3
В-во харчових продуктів, напоїв та тютюнових виробів		7,4	6,3	-1,3	3,3	4,1	-0,8	-9,1
Текстильне в-во, в-во одягу, шкіри, виробів зі шкіри та інших матеріалів		7,9	9,7	-3,4	-7,5	-3,9	-6,1	-2,2
Виготовлення виробів з деревини, в-во паперу та поліграфічна діяльність		-1,3	8,8	2,2	-5,2	0,8	-2,9	-2,1
В-во коксу та продуктів нафтоперероблення		6,8	-6,6	6,8	3,1	0,8	-2,0	-7,2
В-во хімічних речовин і хімічної продукції		3,2	2,3	15,3	12,9	16,7	5,1	12,8
В-во основних фармацевтичних продуктів і фармацевтичних препаратів		10,4	3,6	-5,0	3,7	2,5	3,0	-1,3
В-во гумових і пластмасових виробів, іншої неметалевої мінеральної продукції		11,1	5,3	0,8	6,7	-2,8	0,1	-3,1
Металургійне в-во, в-во готових металевих виробів, крім машин і устаткування		5,0	-2,6	0,8	-1,4	-10,1	-8,7	-0,6
Машинобудування, крім ремонту і монтажу машин і устаткування		1,8	11,7	12,4	-2,2	-13,5	-17,6	-2,4
В-во меблів, ін продукції; ремонт і монтаж машин і устаткування		6,2	11,9	10,4	3,0	-7,5	-10,4	7,8
Постачання електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря		3,1	-6,0	3,0	-4,4	-7,4	-0,9	4,1
<i>у т. ч. у розрізі основних промислових груп товарів</i>								
Товари проміжного споживання		4,4	-1,7	2,1	-0,9	-3,6	-3,4	1,7
Інвестиційні товари		2,1	12,0	14,5	-1,0	-15,9	-20,5	-8,2
Споживчі товари короткострокового використання		7,8	7,1	-1,1	1,9	3,2	-1,0	-8,2
Споживчі товари тривалого використання		0,2	17,6	2,3	6,0	-5,4	-1,9	25,1
Енергія		1,9	-3,9	3,2	-2,0	-5,7	-2,4	-0,9
Індекс сільськогосподарської продукції		6,3	-2,2	8,2	1,4	-1,8	-11,5	-4,8
Рослинництво		9,1	-2,9	10,2	1,8	-	-13,9	-
Тваринництво		-2,7	0,2	1,2	0,2	-1,8	-2,6	-4,8
Індекс будівельної продукції		17,4	26,3	8,5	23,6	-4,5	5,6	-12,3
житлові будівлі		13,0	16,3	0,9	3,0	-9,3	-18,5	1,4
нежитлові будівлі		17,4	26,1	5,7	27,4	9,3	-2,7	-12,3
інженерні споруди		11,0	31,7	13,6	23,3	-10,0	14,8	-19,1
Оптова та роздрібна торгівля, ремонт автотранспортних засобів і мотоциклів		4,6	3,9	4,6	3,2	5,1	4,7	0,5
оптова торгівля		4,7	2,8	3,6	-0,5	2,1	4,2	-3,0
роздрібна торгівля		4,3	6,5	6,2	10,3	12,3	7,6	7,5
Транспорт, складське господарство, поштова та кур'єрська діяльність		3,5	3,6	1,5	7,7	-9,2	-15,4	-7,3
Вантажообіг		2,6	5,9	-3,3	2,1	-15,3	-14,4	-5,9
Пасажиरोобіг		5,3	7,6	5,1	2,6	-18,7	-54,2	-35,3

Джерело. Держстат, розрахунки Мінекономіки